

ANDRZEJ SAPKOWSKI

Halveksunnan aika

W S O Y

The WITCHER

← NOITURI →

ANDRZEJ SAPKOWSKI

halveksunnan aika

The WITChER

NOITURI 4

Suomentanut Tapani Kärkkäinen

Werner Söderström Osakeyhtiö
Helsinki

Puolankielinen alkuteos
Czas pogardy

© 1995, by Andrzej SĄPKOWSKI
Published by arrangement with Literary Agency "Agence de l'Est"

Suomenkielinen laitos © Tapani Kärkkäinen ja WSOY 2013

ISBN 978-951-0-39752-7

Painettu EU:ssa

*Verta käsissäsi, Falka,
verta mekollasi.
Pala, pala, Falka, rikostesi tähden,
leimahda liekkiin ja kuole tuskiisi!*

Noitaajat tahi noiturit, kuten heitä nordlingien parissa kutsutaan, salaperäinen ja elitistinen pap-pissoturien kasti, todennäköisesti druidien alalaji. Kansanuskomuksissa **n:t** on varustettu taikavoimilla ja yli-inhimillisillä kyvyillä, ja he taistelevat pahoja henkiä, hirviöitä ja kaikkinaisia pimeitä voimia vastaan. Todellisuudessa **n:t** ovat mestarillisia aseenkäyttäjiä, ja Pohjoisen hallitsijat ovat käyttäneet heitä alaisuudessaan olevien heimojen välisissä kahakoissa. Taistelussa **n:t** vajoavat transsiin, joka on seurausta ilmeisesti itsehypnoosista tai huumaa-vista aineista, ja he taistelevat sokeasti ja ovat täydelleen tunnottomia kivulle ja jopa vakaville vammoille, mikä on vahvistanut luulotelmia heidän yli-luonnollisista kyvyistään. Teoria, jonka mukaan **n:t** ovat mutaation tai geneettisen muuntelun tulosta, ei ole saanut vahvistusta. **N:t** ovat nordlingien parissa monien tarujen aiheena (vrt. F. Delannoy, ”Pohjoisen kansojen myytit ja legendat”).

Effenberg ja Talbot, *Encyclopaedia Maxima Mundi*, osa XV

Ensimmäinen luku

Jotta voi tienata elantonsa hevoslähettinä, tarvitaan kaksi asiaa: kultainen pää ja rautainen perse, tapasi Aplegatt sanoa alalle tuleville nuorukaisille.

Kultainen pää on ehdoton vaatimus, Aplegatt teroitti nuorille läheteille, sillä vaatteidensa alla, lituskaisessa, paljasta rintaa vasten vyötetyssä nahkapussukassa lähetti kuljettaa vain vähempiarvoisia viestejä, jotka voi pelotta uskoa petollisen paperin tai pergamentin välitettäväksi. Oikeasti tärkeät, salaiset viestit, sellaiset jotka käsittelevät tähdellisiä asioita, lähetin tulee painaa mieleensä ja toistaa suullisesti vastaanottajalle. Sanasta sanaan – ja toisinaan nuo sanat eivät ole helppoja. Ne voivat olla vaikeat ääntää, ja niiden muistaminen se vasta vaikeaa onkin. Muistamiseen ja virheettömään toistamiseen totisesti tarvitaan kultaista päänuppia.

Mitä hyötyä on rautaisesta takapuolesta? Hohoo, sen jokainen lähetti tajuaa pian itsekin, kun on vietettävä satulassa kolme päivää ja kolme yötä perätysten tai keikuttava sata tai kaksisataa virstaa maantiellä ja tarpeen tullen tiettemällä taipaleella. Kittii kanssa, eihän kukaan yhtä mittaa istu satulassa, välillä laskeudutaan maahan ja levätään. Ihminen näet kestää paljon, hevonen vähemmän. Mutta kun levon jälkeen on taas noustava satulaan, tuntuu kuin takapuoli huutaisi: ”Apua, murha!”

Mutta herra Aplegatt, kuka enää nykyään tarvitsee hevoslähettejä? kysyvät nuoret toisinaan. Esimerkiksi Vengerbergin ja Wyziman väliä ei kukaan keiku hevosen selässä alle neljän viiden päivän, vaikka itämaiden tulisimmalla tuulispäällä karauttaisi. Kuinka kauan sen sijaan tarvitsee vengerbergiläinen velho välittääkseen taikaviestin kollegalleen Wyzimaan? Puoli tuntia, tuskin sitäkään. Lähetin ratsu voi alkaa ontua. Maantierosvot tai oravakommandot voivat nirhiä hänet, hukat tai griipit reppiä kappaleiksi. Lähetistä tulee entinen lähetti. Mutta velhojen viestit päätyvät aina perille, ne eivät ikinä eksy, eivät myöhästy eivätkä joudu kadoksiin. Miksi jokaisessa kuninkaanhovissa on lähettejä, kun kerran kaikkialla on velhoja? Lähetit ovat käyneet tarpeettomiksi, herra Aplegatt.

Jonkin aikaa oli Aplegattkin ajatellut, että kävisi tarpeettomaksi. Hän oli kolmenkymmenenkuuden ja pieni kooltaan, mutta toisaalta hän oli myös vahva ja suonikas eikä pelännyt työtä, ja hänellä oli – kuten oli käynyt selväksi – kultainen päänuppi. Hän olisi voinut hankkia jonkin toisenkin työn, jolla elättäisi itsensä ja vaimonsa, saisi pantua vähän sukanvarteen myötäjäisiksi kahdelle vielä naimattomalle tyttärelleen ja voisi auttaa avioitunutta tytärtään, jonka mies, toivoton nahjus, ei saanut liiketoimiaan käyntiin. Mutta Aplegatt ei halunnut eikä osannut kuvitellakaan tekevänsä mitään muuta. Hän oli kuninkaan hevoslähetti.

Ja yhtäkkiä, pitkän unohduksen ja nöyryyttävän toimettomuuden kauden jälkeen, Aplegattin palvelukset olivat jälleen tarpeen. Maantiet ja kärrypolut kopisivat taas kavioiden jyskeestä. Kuin ennen vanhaan lähetit risteilivät jälleen maata ja veivät viestejä kaupungista toiseen.

Aplegatt tiesi, mistä se johtui. Hän tiesi paljon ja oli kuulut sitäkin enemmän. Hänen odotettiin saman tien pyyhkivän muististaan välittämänsä viestin sisällön, unohtavan sen niin perusteellisesti, että ei pystyisi palauttamaan sitä mieleensä edes

kidutettaessa. Mutta Aplegatt muisti. Ja hän tiesi, miksi kuninkaasivat olivat yhtäkkiä lakanneet viestimästä keskenään taikavoi-
mien ja velhojen välityksellä. Syynä oli se, että lähettien viemät
viestit eivät kantautuneet velhojen korviin. Kuninkaasivat olivat
äkkösti lakanneet luottamasta velhoihin, uskomasta heille salai-
suuksiaan.

Mikä oli syynä kuninkaiden ja velhojen ystävyuden nopeaan
haalentumiseen, sitä Aplegatt ei tiennyt eikä se häntä juuri kiin-
nostaanutkaan. Niin kuninkaasivat kuin velhot olivat hänen mieles-
tään käsittämättömiä olentoja ja teoissaan arvaamattomia – var-
sinkin silloin, kun ajat muuttuivat vaikeiksi. Ja sitä, että vaikeat
ajat olivat tulossa, ei voinut olla huomaamatta, kun reissasi kau-
pungista, linnasta ja kuningaskunnasta toiseen.

Tiet olivat täynnä sotaväkeä. Joka nurkalla törmäsi jalka-
tai ratsuväkikolonnoin, ja jokainen vastaan tullut komentaja
oli hermostunut, kiihtynyt, äyskivä ja niin tärkeä, että oli kuin
koko maailman kohtalo olisi riippunut yksin hänestä. Kaupun-
git ja linnatkin olivat pullollaan aseväkeä, ja kuumeinen hyö-
rinä jatkui niissä yötä päivää. Tavallisesti näkymättömissä py-
syttelevät linnakreivit ja kastellaanit juoksentelivät nyt herkeä-
mättä muureilla ja pihoilla kuin ampiaiset äkeissään myrskyn
alla, ärjyivät, kiroilivat, antoivat käskyjä ja jakelivat potkuja.
Linnoituksien ja varuskuntien suuntaan virtasi yötä päivää jäh-
meästi eteneviä vaunujonoja, ja niitä vastaan tuli jonokaupalla
paluumatkalla olevia vaunuja, jotka taas kolistelivat vauhdilla
eteenpäin, keveinä ja tyhjinä. Maanteitä põlisytti laumoittain
suoraan hevossiittolasta haettuja, vikuroivia kolmikesäisiä. Tot-
tumattomina niin kuolaimiin kuin haarniskoituun ratsastajaan
ne käyttivät innolla hyväkseen viimeisiä vapauden hetkiään ja
aiheuttivat hevosrengelle rutkasti lisätöitä ja muille tienkäyt-
täjille roppakaupalla pulmia.

Lyhyesti sanoen: helteisessä, paikallaan seisovassa ilmassa
oli sodan tuntua.

Aplegatt nousi seisomaan jalustinten varaan ja katsahti ympärilleen. Alhaalla, kukkulan juuressa, kimmelsi joki, joka mutkitteli jyrkästi niittyjen ja puusaarekkeiden lomassa. Joen takana, etelässä, levittäytyi metsä. Hän kiiruhti ratsuaan. Kello kävi.

Hän oli ollut matkassa jo kaksi päivää. Kuninkaan käsky ja posti olivat tavoittaneet hänet Haggesta, missä hän oli ollut leppämässä palattuaan Tretogorista. Hän oli lähtenyt linnoituksesta yön selkään ja laukannut maantietä Pontarin vasenta rannaa pitkin, ylittänyt Temerian vastaisen rajan ennen sarastusta, ja nyt, seuraavan päivän iltapäivänä, hän oli jo Ismenan rannalla. Jos kuningas Foltest olisi ollut Wyzimassa, hän olisi ojentanut tälle viestin vielä seuraavana yönä. Mutta kuningas ei ikävä kyllä ollut pääkaupungissa, vaan valtakunnan eteläosassa, Mariborissa, jonne oli Wyzimasta matkaa parisataa virstaa. Aplegatt tiesi tämän, ja siksi hän Valkosillan tienoilla poikkesi länteen johtavalta maantieltä ja lähti ratsastamaan metsiä myöten Ellanderin suuntaan. Siihen sisältyi riski. Oravat mellastivat edelleen metsissä, ja voi sitä joka joutui heidän käsiinsä tai heidän jouksensa tähtäimeen. Mutta kuninkaan lähetin on otettava riskejä. Että sellainen työ.

Joen ylitys sujui ongelmitta, sillä kesäkuun jälkeen ei ollut satanut ja Ismenin vedenpinta oli laskenut huomattavasti. Metsän reunassa pysyttelemällä hän pääsi tielle, joka johti Wyzimasta kaakkoon, Mahakamin vuorilla sijaitsevien kääpiöiden malminsulattojen, pajojen ja asujaimistojen suuntaan. Tie oli täynnä vaunuja, ja niiden edellä kulki usein hevosmiesten vartioita. Aplegatt huokaisi helpotuksesta. Missä ihmisiä oli vilinäksi asti, siellä ei ollut scioa'taeleita. Sotilasoperaatio ihmisten kimppuun hyökkäileviä haltioita vastaan oli jatkunut Temeriassa jo vuoden, ja pitkin metsiä jahdatut haltiakommandot olivat jakaantuneet pienemmiksi ryhmiksi, jotka pysyttelivät kaukana vilkasliikenteisistä teistä eivätkä järjestäneet niillä väijytyksiään.

Illan tullen Aplegatt oli ehtinyt jo Ellanderin ruhtinaskun-

nan länsirajalle, Zavadan kylän lähellä olevaan tienhaaraan, josta edessä aukeni suora ja turvallinen tie Mariboriin – neljäkymmentäkaksi virstaa kovaksi poljettua, vilkasliikenteistä maantietä. Tienhaarassa oli kievari. Hän päätti antaa hevosten ja itsensä levähtää. Hän tiesi, että jos lähtisi tien päälle aamun sarastaessa, hän hevostaan ylenpalttisesti rasittamattakin näkisi jo ennen auringonlaskua hopeamustat viirit Mariborin punakattoisten tornien katoilla.

Hän riisui satulan tammansa selästä, lähetti hevosrengin matkoihinsa ja hoiti itse hevosen. Hän oli kuninkaan lähetti, eivätkä kuninkaan lähetit sallineet kenenkään muun koskea hevosiansa. Hän söi tuhdin annoksen makkaramunakasta ja neljänneksen sihtileipää sekä huuhteli kaiken alas tuopillisella olutilla. Samalla hän kuunteli juoruja. Kievarissa oli matkalaisia maailman kaikilta kulmilta.

Aplegatt sai tietää, että Dol Angrassa oli jälleen syntynyt yhteenottoja. Lyrialainen ratsuväenosasto oli taas kerran ottanut rajalla yhteen nilfgaardilaisten kanssa, ja taas kerran oli Meve, Lyrian kuningatar, syyttänyt suureen ääneen Nilfgaardia provokaatiosta ja pyytänyt apua Aedinin kuninkaalta Demawendiltä. Tretogorissa oli teloitettu julkisesti redanialainen paroni, joka oli veljeillyt Nilfgaardin keisarin Emhyrin salaisten edustajien kanssa. Kaedwenissa isoksi osastoksi järjestäytyneet scoia'tael-kommandot olivat järjestäneet verilöylyn Leydin linnituksessa. Kostoksi siitä Ard Carraighin asukkaat olivat järjestäneet pogromin ja murhanneet siinä lähes neljäsataa pääkaupungissa asuvaa epäihmistä.

Etelästä päin tulossa olleet kauppiat taas kertoivat, että Temeriassa oli suuri suru marsalkka Vissegerdin alaisuuteen järjestäytyneiden Cintran pakolaisten parissa. Oli näet saatu vahvistus tiedolle, jonka mukaan Leijonanpentu, prinsessa Cirilla, oli kuollut. Hän oli ollut Cintran leijonaksi kutsutun kuningatar Calanthen ainoa jälkeläinen.

Kerrottiin muitakin, vielä kauhistuttavampia ja pahaenteisempiä juoruja. Eräissä Aldersbergin lähistön kylissä lypsylehmät olivat alkaneet suihkia utareistaan verta, ja aamunkoitteessa oli sumussa nähty Kalmanneito, tuo kaamea tuhon ennustaja. Brokilonin metsän, metsädryadien suljetun valtakunnan tuntumassa Bruggessa oli nähty Villijahti laukkaamassa taivaalla haamusaattueen kanssa, ja kuten kaikki tietävät, Villijahti ennakoi aina sotaa. Ja Bremervoordinniemeltä oli nähty aavelaiva ja sen kannella kummitus, musta ritari, jonka kypärä oli koristeltu petolinnun siivillä...

Lähetti ei jäänyt kuuntelemaan pidempään, hän oli liian väsynyt. Hän meni makuusaliin, kaatui oljille ja nukkui kohta kuin tukki.

Aamun sarastaessa hän heräsi. Pihalle päästyään hän hieman ihmetteli – hän ei nimittäin ollut ensimmäinen matkaanlähtijä, ja sellaista sattui harvoin. Kaivon luona seisoj satuloitu, musta ori ja sen vieressä, kaukalon ääressä, oli miesten vaatteisiin pukeutunut nainen pesulla. Aplegattin askeleet kuultuaan nainen kääntyi ja kokosi sitten märällä kädellään tuuheat, mustat hiuksensa ja heitti ne taaksepäin. Lähetti kumarsi. Nainen nyökkäsi kevyesti.

Talliin astuessaan Aplegatt oli törmätä toiseen varhaiseen lintuun, nuoreen tyttöön, jolla oli samettibaskeri päässään ja joka oli juuri taluttamassa ulos papurikkoa tammaa. Tyttö haukotteli ja hieroi kasvojaan nojaten ratsun kylkeen.

”Oijoi”, tyttö murahti lähetin ohittaessaan. ”Varmaan nukahdan hevosen selkään... Nukahdan ennen kuin huomaankaan... Aijajai...”

”Viileä ilma kyllä herättää sinut, kun saat tammasi raviin”, Aplegatt sanoi kohteliaasti kiskoessaan satulaansa alas parrulta. ”Onnellista matkaa, neito hyvä.”

Tyttö kääntyi ja vilkaisi häneen aivan kuin olisi vasta nyt huomannut hänet. Hänen suuret silmänsä olivat smaragdinvihreät. Aplegatt heitti satulaloimen hevosen selkään.

”Toivotin onnellista matkaa”, hän toisti. Hän ei yleensä ollut kovin puhelias saati vuolas, mutta nyt hän tunsi tarvetta vaihtaa pari sanaa toisen ihmisen kanssa, vaikka tämä sattuikin olemaan tuiki tavallinen, uninen räkänokka. Se johtui ehkä pitkistä, yksinäisistä päivistä tien päällä tai kukaties siitä, että räkänokka muistutti hieman hänen keskimmäistä tytärtään.

”Suojelkoot jumalat teitä onnettomuudelta ja pahalta ilmalta”, hän lisäsi. ”Olette kaksin, ja kummatkin vielä naisväkeä... Ja ajat ovat huonot. Maantiellä vaanii vaara joka mutkassa...”

Tyttö avasi vihreät silmänsä entisestä enemmän ammolleen. Lähetti tunsi kylmän väreen selässään ja säpsähti.

”Vaara...” tyttö sanoi yhtäkkiä oudolla, vieraalla äänellä. ”Vaara on äänetön. Et kuule, kun se lentää harmaiden sulkien mukana. Näin unen. Hiekka... Hiekka oli auringon kuumentama...”

”Mitä?” Aplegatt sanoi jähmettyen paikalleen satula sylissään. ”Mitä sinä sanoit, neito hyvä? Mikä hiekka?”

Tyttö säpsähti rajusti ja pyyhkäisi kasvojaan. Papurikko tamma ravisteli päätään.

”Ciri!” mustatukkainen nainen huusi kovalla äänellä pihalta ja kohensi samalla mustan oriinsa satulavyötä ja -laukkuja. ”Pidä kiirettä!”

Tyttö haukotteli, vilkaisi Aplegattiin, räpsytteli silmiään ja näytti kuin olisi yllättynyt hänen läsnäolostaan tallissa. Lähetti ei sanonut mitään.

”Ciri!” nainen toisti. ”Nukutko sinä?”

”Olen tulossa, Yennefer!”

Kun Aplegatt sai vihdoin ratsunsa satuloitua ja talutettua pihalle, naisesta ja työstä ei näkynyt jälkeäkään. Kukko kiekui käheästi mutta läpitunkevasti, koira intoutui haukkumaan, ja puiden siimeksessä kukkui käki. Lähetti kapusi satulaan. Hän muisti unenpöpperöisen tytön vihreät silmät ja oudot sanat. Äänetön vaara? Harmaat sulat? Kuuma hiekka? Tyttö taisi olla

vähä-älyinen, hän ajatteli. Sellaisia näkee nykyään paljon, höperöityneitä tyttölapsia, joille rintamakarkurit tai muut ryökäleet olivat tehneet väkivaltaa sodan päivinä... Ilmiselvästi höperö. Tai ehkä sittenkin vain unenpöpperössä, kesken unten herätetty, ei vielä täysin tolkuissaan? On se kumma, mitä hullutuksia ihmiset aamutuimaan horisevat unen ja valveen rajamailla...

Kylmät väreet kulkivat taas kerran hänen selkäpiitään pitkin, ja lapojen väliä kivisti. Hän hieroi nyrkkiä selkäänsä.

Päästyään Mariboriin vievälle tielle hän antoi hevoselle kannusta ja nosti laukan. Kello kävi.

*

Mariborissa lähetti ei levähtänyt pitkään – ei kulunut päivääkään, kun tuuli suhisi taas hänen korvissaan. Uusi hevonen, Mariborin siittolasta peräisin oleva kimo ori, kulki vauhdilla, pää ojossa ja häntä heiluen. Tienvarren pajut vain vilisivät silmissä. Aplegattin rintaa painoi diplomaattipostilla täytetty pussukka. Takapuolta kivisti.

”Pfui, menkööt niskasi nurin, senkin kaahaaja!” karjaisi hänen peräänsä ajuri, joka koetti ohjaksillaan hallita ohi kiitäneen orin vauhkoonnuttamia juhtiaan. ”Näittekö, miten mies painelee kuin olisi kalma kannoillaan! Kiiruhda vaan, kiiruhda, senkin untelo, et sinä viikatemiestä pakoon pääse!”

Aplegatt pyyhki vauhdin kyynellyttämiä silmiään.

Edellisenä päivänä hän oli ojentanut kuningas Foltestille joukon kirjeitä ja sen jälkeen toistanut hänelle muistista kuningas Demawendin salaisen viestin.

”Demawend Foltestille. Dol Angrassa kaikki valmista. Naamioväki odottaa käskyä. Sovittu aika: heinäkuun toinen yö uudenkuun jälkeen. Veneiden oltava vastarannalla kahden päivän kuluttua.”

Tien yli lensi varisparvi äänekkäästi raakkuen. Ne lensivät

itään, Mahakamin ja Dol Angran suuntaan, Vengerbergiin päin. Ratsastaessaan lähetti toisteli mielessään salaisen viestin sanoja, jotka Temerian kuningas oli lähettänyt hänen välityksellään Aedirnin kuninkaalle.

”Foltest Demawendille. Yksi: Operaatio keskeytettävä. Älypääts kutsuneet koolle kokouksen Thaneddin saarelle. Kokous voi muuttaa paljon. Kaksi: Leijonanpennun etsinnät voi lopettaa. Tieto vahvistettu: Leijonanpentu on kuollut.”

Aplegatt painoi kannuksia oriin kylkeen. Kello kävi.

*

Kapea metsätie oli tukkeutunut vaunuista. Aplegatt hidasti ja ravasi kaikessa rauhassa pitkän jonon hännänhuippuna olevan ajopelin taakse. Hän tajusi heti, ettei pääsisi tukoksen ohi. Takaisin kääntyminen ei sekään tullut kyseeseen, aikaa tärväytyisi liikaa. Soiseen pusikkoon työntyminen tukoksen kiertämiseksi ei sekään tuntunut hänestä hyvältä idealta, varsinkin kun alkoi jo hämärtää.

”Mitä on tapahtunut?” hän kysyi jonon viimeisten vaunujen ajureilta, kahdelta ukolta, joista toinen näytti torkkuvan ja toinen elottomalta. ”Hyökkäys? Oravat? Kertokaa! Minulla on kiire...”

Ennen kuin kumpikaan ukoista ehti vastata, puiden taakse näkymättömiin jääneestä jonon kärjestä alkoi kuulua huutoja. Ajurit hyppäsivät kiireesti takaisin vaunuihinsa, antoivat hevosilleen ja härilleen piiskaa ja latelivat samalla hienovireisiä kirouksia. Jono nytkähti raskaasti liikkeelle. Torkkuva ukko havahtui hereille, liikautti leukaperiään, maiskautti suuta muulleilleen ja napautti piiskaa niiden lautasille. Elottomalta näyttänyt toinen ukko heräsi henkiin, tyrkkäsi olkihatun silmiltään ja katsoi Aplegattiin.

”Katsokaas tuota”, hän sanoi. ”Kaverilla on kiire. Poikanen

hoi, sinulla oli onni myötä. Tulit paikalle tismalleen oikealla hetkellä.”

”Niin juuri, tismalleen”, jauhoi toinen ukko leukojaan samalla kun hoputti muulejaan. ”Jos olisit tullut iltapäivällä, olisit seistä kököttänyt tässä meidän kanssamme ja odottanut, kunnes tie on selvä. Joka iikallahan tässä on kiire, mutta odottaa piti. Mitenkäs ajat, kun on tie tukossa?”

”Millä ilveellä se tukkoon oli mennyt?”

”Keskelle tietä tupsahti kaamea ihmissyöjä. Otus oli käynyt yhden ritarin kimppuun, joka oli ollut matkalla kahdestaan aseenkantajansa kanssa. Se oli repäissyt ritarilta pään irti kypäriineen kaikkineen ja repinyt hevoselta suolet ulos. Aseenkantaja oli päässyt livahtamaan pakoon, oli kuulemma kertonut, että tie oli verestä punaisena...”

”Mikä hirviö se oli?” Aplegatt kysyi hevostaan pidätellen; hän halusi pystyä jatkamaan jutustelua ajurien kanssa, jotka keikkuiivat eteenpäin matelevan jonon hännillä. ”Lohikäärme?”

”Ei, ei kuulemma lohikäärme”, sanoi ukoista toinen, olkihatutpäinen. ”Sanovat että mantikori tai jotain sinnepäin. Aseenkantajapoika oli selittänyt, että se oli sellainen lentohirviö ja kuulemma aika jötikkä. Ja kiukkuinen! Ajattelimme, että se lentää tiehensä kunhan on pistänyt ritarin poskeensa, mutta kaikkea kanssa! Siihen se pirulainen istahti tielle ja jäi siihen kököttämään, sähisi ja näytteli hampaitaan... Ja tukki tien niin kuin korkki pulloonsuun, sillä kun joku tuli paikalle ja näki otuksen, hän jätti vauunsa siihen paikkaan ja luikki takaisin. Vaunuja ehti kertyä puolen peninkulman verran, ja ympärillä, niin kuin näet, poikaseni, on pelkkää pusikkaa ja suota, niin että ohikaan ei pääse saati sitten kääntymään takaisin. Tässä me olemme seisseet...”

”Miehiä kuin meren mutaa, ja seisovat kuin pölkyt!” lähetti tuhahti. ”Olisi pitänyt ottaa kirveet ja keihäät ja hätistää peto tieltä tai pistää se hengiltä.”

”Niin niin, eräät kyllä yrittivät”, toinen ajuriukoista totesi

ja hoputti samalla muulejaan, sillä jono oli alkanut liikkua nopeammin. ”Kolme kääpiötä erään kauppiaan saattueesta ja heidän lisäksi neljä alokasta, jotka olivat matkalla sotaväkeen Carrerasin linnoitukseen. Kääpiöt hirviö raateli pahan kerran, kun taas alokkaat...”

”Luikkivat kypälämäkeen”, toinen ukko jatkoi ja ruikautti mehukkaan räkäklimpin, joka osui suoraan muulien lautasten väliin. ”He lähtivät kypälämäkeen heti kun olivat nähneet mantikoran. Yksi kuulemma paskansi housuihinsakin. Hei, katsokaa, se on tuolla! Katsokaa!”

”Mitä ihmettä, haluatteko te näyttää minulle jonkun paskahousun?” Aplegatt tuohtui. ”Ei kiinnosta.”

”Ei poika vaan hirviö! Tapettu hirviö! Sotamiehet nostavat sitä juuri vaunuihin! Näettekö?”

Aplegatt nousi seisomaan jalustimille. Tihenevästä hämärästä ja utelioiden tungeksinnasta huolimatta hän onnistui näkemään, miten sotilaat kantoivat suurta, kellertävänharmaata ruhoa. Lepakonsiivet ja skorpionihäntä laahasivat hervottomina maata. Kuorossa karjahtaen sotamiehet heijjasivat ruhon ylös ja se rojahti vaunuihin. Niiden eteen valjastetut hevoset hirnahivat veren ja raadon hajusta säikähtäneenä ja alkoivat kiskoa aisoja.

”Älkää pysähtykö!” sotamiehiä komentava kymmenenpäämies ärjähti ukoille. ”Jatkakaa matkaa! Älkää tukkiko tietä!”

Ukko hoputti muulejaan, ja vaunut heittelehtivät ajourissa. Aplegatt antoi ratsulleen kannusta ja pääsi taas ukon rinnalle.

”Sotamiehet näköjään saivat pedon hengiltä.”

”Kaikkea kanssa”, ukko tuhahti. ”Kun sotamiehet pääsivät paikalle, he vain aukoivat päätänsä meikäläisille, haukkuivat. Seis ja eteenpäin, tulkaa tänne ja menkää sinne. Otuksen kimppuun heillä ei ollut mikään kiire. Käskivät hakea paikalle noiturin.”

”Noiturin?”

”Juuri niin”, toinen ukko vahvisti. ”Joku muisti nähneensä

kylässä noiturin, joten häntä lähdettiin sitten hakemaan. Kohta hän tulikin, ratsasti ohitsemme. Valkoinen tukka, pahan näköinen naama ja iso miekka selässä. Ei kulunut kuin tunti, kun joku edessäpäin jo huikkasi, että kohta päästään eteenpäin, noituri on nirhinyt otuksen. Niin päästiin vihdoinkin liikkeelle, ja juuri silloin sinä tupsahditkin siihen.”

”Haa”, Aplegatt sanoi mietteissään. ”Niin kauan kuin olenkin rytyyttänyt näitä teitä, en ole vielä kertaakaan törmännyt noituriin. Näkikö joku, miten hän höyhensi sen hirviön?”

”Minä näin!” huusi törrötukkainen poika, joka ravasi heitä kohti vaunujen toiselta puolelta. Hän ratsasti satulatta laihalla, pilkullisella, harmaakimolla konillaan ohjastaen sitä pelkillä päitsillä. ”Näin kaiken! Olin nimittäin sotamiesten luona, ihan edessä!”

”Katsokaas koltiaista”, sanoi ajuriukko. ”Maitoviiru nenän alla, mutta viisaita ollaan kuin mikä. Haluatko piiskasta?”

”Älkääs nyt, isukki”, Aplegatt tokaisi väliin. ”Tienhaara on kohta tulossa ja olen matkalla Carrerasiin, niin että tekisi mieli ehtiä kuulla, mitä se noituri oikein teki. Kerro pois, poika.”

”Se meni sillä lailla, että se noituri marssi suoraan komentajan luo”, poika alkoi selittää nopeasti ja ratsasti samalla hiljakseen hevosvaljakon rinnalla. ”Sanoi nimensä olevan Gerant. Komentaja sanoi siihen, että olkoon vain, kunhan rupeaa hommiin. Ja näytti, missä hirviö oli. Noituri meni lähemmäs ja katseli sitä vähän aikaa. Matkaa oli noin sata sylvä, ehkä enemmänkin, mutta hän vain katseli otusta matkan päästä ja osasi heti kertoa, että se on mantikora ja vieläpä harvinaisen iso ja että hän tappaa sen kahdestasadasta kruunusta.”

”Kahdestasadasta kruunusta?” korahti toinen ukoista. ”Oliko se mies ihan hullu?”

”Samaa sanoi komentaja, mutta vähän härskimmin. Noituri sanoi siihen, että sen se maksaa ja että hänelle on yksi lysti, vaikka otus kököttäisi tiellä tuomiopäivään asti. Komentaja sii-

hen, että sellaista summaa hän ei kyllä maksa vaan ennemmin odottaa, että hirviö lentää omia aikojaan pois. Noituri taas siihen vastasi, että se ei lennä mihinkään, koska on nälkäinen ja kiukkuinen. Ja jos lentääkin, niin tulee pian takaisin, sillä tämä on sen metsästysterri... teri... teratori...”

”Lakkaa änkyttämästä, senkin räkänokka!” kiukustui ajurikko, joka tuloksetta yritti niistää nenänsä kädellä, jossa samaan aikaan piteli ohjaksia. ”Kerro vain, mitä tapahtui.”

”Minähän kerron! Noituri sanoi: hirviö ei lennä mihinkään vaan jää siihen yöksi syömään tappamaansa ritaria, sillä ritarilla oli haarniska ja hänet olisi vaikea kaluta sen sisältä. Sitten tulivat kauppiaat ja alkoivat selittää noiturille, että he panevat hatun kiertämään ja antavat hänelle sata kruunua. Vaan noituri sanoi, että hirviö on mantikora ja että se on hirmu vaarallinen ja että voivat työntää sata kruunua ahteriinsa, koska hän ei sillä hinnalla riskeeraa henkeään. Silloin komentaja hermostui ja sanoi, että niin koiran kuin noiturin osa on panna henkiriepunsa alttiiksi ja että noituri on omiaan sellaiseen hommaan niin kuin perse paskantamiseen. Mutta kauppiaat vissiin pelkäsivät, että noituri suuttuu ja lähtee matkoihinsa ja ehdottivat sataaviittäkymmentä kruunua. Siitä paikasta noituri otti esiin miekkansa ja lähti hirviön suuntaan. Mutta komentaja teki hänen peräänsä tietyn merkin, sylkäisi maahan ja sanoi, että ei ymmärrä miksi maa jaksaa kantaa päällään tuollaisia helvetin mutantteja. Yksi kauppiaista sanoi siihen, että jos sotamiehet sen sijaan, että juoksevat metsissä haltioita jahtaamassa, ajaisivat hirviöitä pois maanteiltä, noitureita ei tarvittaisi ja että...”

”Älä jauha tyhjää”, ukko keskeytti pojan. ”Kerro sen sijaan, mitä näit.”

”Minä katsoin noiturin hevosen perään”, poika kerskui. ”Se oli ruunikko tamma, jolla oli otsassa valkoinen piirto.”

”Penikka pani siis tanssiksi tamman kanssa! Mutta näitkö, miten noituri tappoi sen hirviön?”

”En”, poika voihkaisi. ”En nähnyt... Minut tuupattiin taakse. Kaikki karjuivat suureen ääneen ja hevoset pillastuivat, ja silloin...”

”Minähän sanoin, että paskat tuo räkänokka mitään näki!” ukko sanoi halveksuvasti.

”Näin minä noiturin, kun se tuli takaisin!” poika kimmas-tui. ”Ja komentaja, joka oli nähnyt kaiken, oli ihan kalpea naa-mastaan ja sanoi hiljaa sotilaille, että se oli taikuutta tai haltioi-den ilveitä, että tavallinen ihminen ei voi käyttää miekkaa niin nopeasti ... Noituri taas otti kauppiailta rahat, nousi tammansa selkään ja ratsasti tiehensä.”

”Hmm...” Aplegatt murahti. ”Minne hän meni? Carrera-sin tietäkö? Jos, niin voin vielä ehättää hänet, haluaisin vilkaista häntä...”

”Ei”, poika vastasi. ”Hän kääntyi risteyksestä Dorianiin. Hänellä oli kiire.”

*

Noituri näki harvoin unia, ja harvoja uniaan hän ei koskaan muistanut herättyään. Edes silloin, kun ne olivat olleet paina-jaisia – ja yleensä ne aina olivat.

Nytkin hän oli nähnyt painajaisen, mutta tällä kertaa hän on-nistui painamaan mieleensä osan siitä. Epämääräisten mutta pe-lottavilta näyttävien hahmojen pyörteestä, kummallisten mutta pahaenteisten kohtausten sekä käsittämättömien ja ahdistavien sanojen ja äänten sekamelskasta sukeutui yhtäkkiä esiin sel-keä ja puhdas kuva. Ciri. Erilaisena kuin Geralt muisti hänet Kaer Morhenista. Tuhkanharmaat, laukassa hajalleen lentäneet hiukset olivat pidemmät, samanlaiset kuin silloin, kun Geralt oli tavannut hänet ensi kerran, Brokilonissa. Cirin ratsastaessa ohitse Geraltin teki mieli huutaa jotakin, mutta hän ei saanut ääntä kurkustaan. Hän olisi halunnut kiiruhtaa Cirin perään,

mutta hänestä tuntui kuin olisi seissyt reisiään myöten haaleassa tervassa. Ja Ciri ei ikään kuin nähnyt häntä, laukkasi vain eteenpäin, kitukasvuisten leppien ja pajujen sekaan, jotka olivat ikään kuin eläviä ja heiluttelivat oksiaan. Silloin Geralt huomasi, että häntä ajettiin takaa. Että hänen perässään ratsasti musta hevonen ja sen selässä mustaan haarniskaan puettu ritari, jonka kypärää koristivat petolinnun siivet...

Hän ei voinut liikkua eikä huutaa. Hän saattoi vain katsella, miten siivekäs ritari ratsastaa Cirin kiinni, tarttuu häntä hiuksista, kiskoo hänet satulasta ja ratsastaa eteenpäin raahaten häntä perässään. Hän saattoi vain katsella, miten Cirin kasvot sinertyivät kivusta ja hänen suustaan kumpusi äänetön huuto. Herää, hän komensi itseään, kun painajainen muuttui sietämättömäksi. Herää! Herää heti!

Hän heräsi.

Hän makasi pitkään liikkumatta ja muisteli unta. Sitten hän nousi ylös. Hän veti tyynyn alta pussukan ja laski nopeasti kymmenen kruunun setelinsä. Sataviisikymmentä eilisestä mantikorasta. Viisikymmentä sumikosta, jonka hän oli tappanut Carrerasin lähellä olevan kylän oltermannin pyynnöstä. Ja viisikymmentä ihmissudesta, joka oli osoitettu hänelle Burdorffissa.

Viisikymmentä ihmissudesta. Iso raha, sillä työ oli ollut helppo. Ihmissusi ei ollut puolustautunut. Ajettuna luolaan, josta ei ollut toista uloskäyntiä, se oli kumartanut päänsä miekaniskua varten. Noiturin oli käynyt sitä sääliksi.

Mutta hän oli tarvinnut rahat.

Eikä kulunut tuntiakaan, kun hän jo kulki Dorianin kaduilla etsimässä tuttua kujaa ja tuttua kylttiä.

*

Kyltissä luki: ”Codringher ja Fenn, lakialan konsultaatiot ja palvelut.” Geralt tosin tiesi turhankin hyvin, että sillä, mitä

Codringher ja Fenn tekivät, oli yleensä kovin vähän tekemistä lain kanssa, ja yhtiökumppaneilla itsellään oli kasapäin syitä välillä kohtaamisia niin lain kuin sen edustajien kanssa. Geralt myös epäili vahvasti, josko yksikään toimiston asiakkaista tiesi, mitä konsultaatio tarkoittaa.

Rakennuksen alakerrassa ei ollut ovea, oli vain tukevasti teljetty portti, joka johti kaiketi vaunu- tai hevostalliin. Ulko-ovelle päästäkseen oli kierrettävä talon taakse, mentävä liejuiselle, ankkvoja ja kanoja kuhisevalle pihalle ja noustava sieltä portaat ylös, käveltävä kapeista luhtikäytävää ja sitten pimeää käytävää pitkin. Vasta sitten pääsi lujan oloiselle, takoraudalla vahvistetulle mahonkipuiselle ovelle, jota koristi suuri, leijonan päätä esittävä messinkinen koputin.

Geralt koputti ja vetäytyi sitten nopeasti kauemmas. Hän tiesi, että oveen asennettu mekanismi pystyi ampumaan takorautakoristeiden joukkoon kätkeytyistä rei'istä kahdentoista tuuman mittaisia rautapiikkejä. Teoriassa piikit lensivät vain silloin, jos joku yritti tiirikoida lukon tai jos Codringher tai Fenn painoivat laukaisunappia, mutta Geralt oli monet kerran saanut vakuuttua siitä, että takuuvarmasti toimivia laitteita ei ollut olemassakaan ja että mikä tahansa laite saattoi toimia silloinkin, kun ei pitänyt. Ja päinvastoin.

Ovessa oli todennäköisesti laite, joka pystyi tunnistamaan vieraat, ilmeisesti taikavoiman avulla. Koputusta ei kertaakaan ollut seurannut minkäänlaisia sisältä talosta esitettyjä kysymyksiä tai vaatimuksia. Ovi vain avautui, ja Codringher ilmestyi ovi-
aukkoon. Aina Codringher, ei ikinä Fenn.

”Tervehdys, Geralt”, Codringher sanoi. ”Käy sisään. Ei sinun tarvitse tuolla lailla painautua ovenpieltä vasten, olen kytkenyt laitteen pois päältä. Se toimi vähän miten sattui ja teki pari reikää yhteen kaupustelijaan. Astu rohkeasti sisään. Onko sinulla asiaa minulle?”

”Ei”, noituri vastasi astuessaan sisään isoon, hämärään

PALKINTOHISTORIAA TEHNYT SAAGA JATKUU

Ciri-prinsessa kantaa suonissaan haltiain verta, mikä tekee hänestä haluttua saalista sekä elävänä että kuolleenä. Onneksi hän on saanut puolustustaitoiset joskin hieman riitaisat ottovanhemmat noituri Geraltista ja velhotar Yenneferistä.

On koittanut halveksunnan aika. Velhot mittelevät vallasta ja poliittinen tilanne kiristyy avoimeksi sodaksi. Ciri on pidettävä poissa sodan jaloista ja vihollisten silmistä, mutta omavaltaisuuttaan todistelevan teinitytön vahtiminen osoittautuu vaikeaksi – ja jopa vaaralliseksi. Kun Cirin ennenäyt saavat entistä uhkaavampia sävyjä, Yennefer ja Geralt joutuvat kohtaamaan katkeran menneisyytensä jättämät haavat.

Kursailemattoman fantasian ja hurtin huumorin sytäviä miellyttävä Noituri-saaga vakuuttaa aidolla, harmaan sävyissä piilevällä ihmisyydellään.

84.2 [WWW.WSOY.FI](http://www.wsoy.fi)
ISBN 978-951-0-39752-7

